

מדינת ישראל – משרד הבריאות

החטיבה לענייני בריאות

מנהל רפואה

חוזר מס': 26/2010

ירושלים, י"ב חשון, תשע"א
20 אוקטובר, 2010

תיק מס': 14/3/25

אל: מנהלי בתי החולים כלליים
מנהלי בתי החולים גריאטריים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים

הנדון: קביעת מצבו התפקודי (סטטוס) של חולה המאושפז בבית חולים כללי לצורך העברתו למסגרת אישפוזית אחרת

סימוכין: חוזרנו מס' 78/2001 מיום: 9.12.2001 "קריטריונים לרישוי ותפעול מחלקה גריאטרית תת-אקוטית"
חוזרנו מס' 60/2002 מיום: 10.11.2002 "אמות מידה לרישוי ותפעול מחלקה גריאטרית שיקומית"
חוזרנו מס' 48/2008 מיום: 9.12.2008 "אמות מידה לרישוי ונהלי הפעלה והפנייה למחלקה להנשמה ממושכת"
חוזרנו מס' 4/2009 מיום: 14.1.2009 "אמות מידה למתן טיפול שיקומי לקשישים"
חוזרנו מס' 4/2010 מיום: 10.2.2010 "אמות מידה לרישוי ותפעול מחלקה גריאטרית סיעוד מורכב"

1. רקע:

- 1.1. הנוהל מתייחס לחולה מבוגר המאושפז בבית חולים כללי, אשר עם שחרורו נזקק להמשך טיפול במסגרת אשפוז אחרת ואינו יכול לחזור לביתו (לזמן מוגבל או לצמיתות).
- 1.2. הנוהל אינו מתייחס לקביעת מצבו התפקודי של חולה המתגורר בקהילה.

2. מטרות:

- 2.1. גיבוש כללים אחידים לקביעת מצב תפקודי של מטופל המשתחרר מאישפוז ואינו יכול לחזור לחיים עצמאיים בקהילה.

כתובת המשרד: רח' דבקה 29, קומה 4, ירושלים
מען למכתבים: ת"ד 1176, ירושלים, מיקוד – 91010
טלפון: 02 – 5681280 פקס: 02 – 6725821
דואר אלקטרוני: mmihal@moh.health.gov.il

2.2. הגדרת סמכויות הגורמים הקובעים את מצבו התפקודי של מטופל השוהה בבית חולים כללי.

2.3. הגדרת אחריות הגורמים השונים להמשך הטיפול.

3. סמכויות:
הסמכויות להגדרת מצבו התפקודי של מטופל בביה"ח ומטעם ביה"ח הינן כדלקמן:

מצב תפקודי	סמכות הגדרה
סיעודי/ תשׁוש נפש (קביעה שלא לצורך זכאות רפואית לקבלת "קוד" ממשׁרד הבריאות)	מומחה בגריאטריה.
סיעודי/תשׁוש נפש (לצורך קביעת זכאות רפואית ל"קוד" של משרד הבריאות)	גריאטר מחוזי מטעם משרד הבריאות
סיעודי מורכב	מומחה בגריאטריה
שיקומי	מומחה בגריאטריה או בשיקום
תת אקוטי	כל רופא מטפל (רצוי מומחה בגריאטריה)
מונשם כרוני (הנשמה ממושכת)	רופא מומחה בטיפול נמרץ נשימתי ו/או ראות

- הבהרות :
- (1) אדם לא יוגדר כסיעודי או תשׁוש נפש אם מצבו התפקודי הוא זמני.
 - (2) כל רופא מטפל יכול להגדיר מטופל כ"מטופל תת-אקוטי" אולם מומלץ להעזר במומחה לגריאטריה.
 - (3) במקרים בהם הוגדר מטופל כ"מטופל שיקומי", כ"מטופל סיעודי" או כ"מטופל סיעודי מורכב" חובה על הרופא המטפל לקבל אישור/קביעה ע"י מומחה בגריאטריה (או מומחה בשיקום לגבי "מטופל שיקומי").

4. התהליך:

4.1. כאשר מטופל המאושפז (במחלקה או במלר"ד) אינו כשיר לחזור לביתו והוא נזקק לאישפוז במסגרת המשך, יוזמן רופא כמפורט בטבלה לעיל, מטעם ביה"ח לקביעת מצבו התפקודי.
במקרים בהם יוגדר מטופל כסיעודי או תשׁוש נפש (ע"פ קביעת ביה"ח) והוא נזקק לקבלת "קוד" ממשׁרד הבריאות, תועבר פניה מביה"ח לגריאטר המחוזי.

4.2. על מנת לסייע בתהליך השחרור של מטופל למסגרת מתאימה, יש לערב במקביל את השירות הסוציאלי של בית החולים.

- 4.3. המומחה היועץ (גריאטר, שיקום, טיפול נמרץ נשימתי / ראות) ירשום את חוות דעתו ברשומת המטופל. במסגרת זו יפורטו המלצותיו למסגרת טיפולית/אשפוזית המשכית.
- 4.4. חוות הדעת והמלצות המומחה היועץ ירשמו במכתב השחרור של המטופל.
- 4.5. לאחר קביעת מצבו של המטופל ע"י הגריאטר ולאחר קביעה כי המטופל נזקק למסגרת אשפוז המשכית או טיפול המשכי אחר בקהילה, יש להפנותו לגורם המבטח.
- 4.6. יש ליידע את המשפחה על הצורך בטיפול המשכי ועל זכויות המטופל בהקשר זה.
- 4.7. הגורם המבטח יפנה את המטופל למסגרת אשפוז (בתנאי שרשיונה של מסגרת זו מתאים להגדרת מצבו של החולה).
- 4.8. במקרים בהם יש חילוקי דעות על הגדרת מצבו התפקודי של מטופל בין נציג הגורם המבטח לבין קביעת בית החולים (למעט חולה שיקומי) או עם המטופל ומשפחתו, יועברו נתוני המטופל ע"י גורם מביה"ח לגריאטר המחוזי של משרד הבריאות, שיקבע את החלטתו לגבי מצבו התפקודי של המטופל תוך שני ימי עבודה.
- אם חילוקי הדעות לא ייפתרו, יועבר העניין להכרעת ראש האגף לגריאטריה במשרד הבריאות או להנהלת המשרד.
- 4.9. במקרים בהם יש חילוקי דעות על הגדרת מצבו התפקודי של מטופל שהוגדר כחולה שיקומי בין נציג הגורם המבטח לבין המלצת בית החולים, יש לפעול באחת משתי הדרכים:
- א. להפנות להערכה שיקומית במסגרת שיקומית אישפוזית;
- ב. לפנות לקבלת חוות דעת נוספת של רופא מומחה בגריאטריה או בשיקום המקובל ומוסכם על דעת הגורם המבטח.
- אי ההסכמה תתועד ותפורט ברשומת המטופל.
- 4.10. במידה ולפי החלטת הגריאטר היועץ נקבע כי המטופל סיעודי/תשוש נפש ונקבע ע"י השרות הסוציאלי כי איננו יכול לחזור לקהילה ניתן לפנות ללשכת הבריאות המחוזית / נפתית באזור מגורי הקשיש בבקשה לקבלת מימון ("קוד") באמצעות משרד הבריאות בהתאם לנהלים, או לאפשר למשפחה לבחור בחלופה מימונית אחרת.
5. שחרור מבית חולים כללי:
- 5.1. מטופל שמשחרר מהמחלקה לרפואה דחופה ישתחרר למסגרת ממנה בא ללא קשר למצבו התפקודי, **למעט במקרים הבאים:**
- 5.1.1 מטופל שבא ממוסד ללא רשוי ממשרד הבריאות להחזקת חולים במצבו. במקרה זה יש ליידע את המשפחה ו/או אפוטרופוס על היות המוסד ללא רשוי; כמו כן יש להודיע על המקרה ללשכת הבריאות

ולהמנע מהחזרתו למוסד (חוזר מנהל רפואה מס': 9/2002, מיום: 17 ינואר 2002).

- 5.1.2. מטופל ערירי שלא ניתן להמשיך לטפל בו במסגרת ביתו יאושפז במסגרת חוץ ביתית מתאימה.
- 5.1.3. מטופל שהוגדר כחולה שיקומי, סיעודי מורכב, תת אקוטי או הזקוק להנשמה ממושכת יופנה להמשך טיפול למחלקה ברישיון לטיפול במצבים אלה ולא יחזור למוסד ממנו בא באם אין בו מחלקה המתאימה לטיפול במצבו.
- 5.1.4. מטופל שיש לגביו חשד להתעללות במסגרת ממנה בא, יאושפז בבית החולים וימתין לסידור מתאים בהליך דחוף. במקרה כזה יש להקפיד להעביר דיווח כחוק לפקיד סעד או למשטרה.
- 5.2. מטופל מאושפז אשר מצבו התפקודי הוגדר כתת אקוטי יופנה להמשך טיפול למרכז רפואי גריאטרי בהתאם להחלטת המחלקה. הפניית מטופל כזה, טעונה אישור מראש של קופ"ח. קופ"ח תודיע לנציג ביה"ח לאיזה מרכז רפואי גריאטרי ניתן להעביר את המטופל.
- 5.3. מטופל שהוגדר כ"מטופל שיקומי" שלא ניתן לשחררו לביתו יועבר בהקדם למסגרת המורשת לשיקום.
- 5.4. מטופל סיעודי שהופנה ממוסד סיעודי, ואשר נמצא במחלקה לרפואה דחופה, או מאושפז במחלקה אחרת בבי"ח ומצבו מצריך המשך טיפול תוך ורידי (I.V.), יוכל לחזור למוסד בו שהה טרם אישפוזו, רק במידה ולמוסד ישנה הרשאה למתן טיפול במחלות חריפות (טיפול תוך ורידי). החזרה למוסד לצורך המשך טיפול תוך ורידי כאמור תעשה באישור ובתיאום עם המוסד. רשימת מחלקות סיעודיות ותשושי נפש בעלות הרשאה לטיפול במחלות חריפות (טיפול תוך ורידי) מפורסמת באתר האינטרנט של משרד הבריאות, האגף לגריאטריה ומתעדכנת מעת לעת.
- www.health.gov.il/geriatric בתי חולים עם מחלקות בתחום גריאטריה ומחלות ממושכות".

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

ב ב ר ג ה
ד"ר חזי לוי
ראש מינהל הרפואה

העתק : המנהל הכללי

המשנה למנהל הכללי
ס/מנכ"ל בכיר למנהל ולמשאבי אנוש
ס/מנכ"ל בכיר לתכנון ובינוי מוסדות רפואה
ס/מנכ"ל לכלכלת בריאות
ס/מנכ"ל לתכנון תיקצוב ולתימחור
ס/מנכ"ל קופות חולים
ס/מנכ"ל להסברה ויחסים בינלאומיים
ראש המינהל לטכנולוגיות רפואיות ותשתיות
נציב קבילות הציבור ע"פ חוק ביטוח בריאות ממלכתי
חשב המשרד
היועצת המשפטית
אחות ראשית ארצית וראש מינהל הסיעוד
ראש שרותי בריאות הציבור
רופאי מחוזות – לשכות בריאות מחוזיות
מנהל האגף למדיניות טכנולוגיות רפואיות
מנהל אגף רישוי מוסדות ומכשירים
ראש שרותי בריאות הנפש
מנהל האגף לגריאטריה
מנהל האגף לרפואה כללית
מנהל אגף בכיר ביטחון
מנהל האגף לשרותי מידע ומחשוב
מנהלת תחום רישום ומידע רפואי
מנהל המרכז הלאומי לבקרת מחלות
מנהל האגף לשעת חרום
מנהלת האגף להבטחת איכות
מנהל אגף ביקורת פנים
מנהל המחלקה לרפואה קהילתית
מרכזת המועצות הלאומיות
מנהלת השרות הארצי לעבודה סוציאלית
הספריה הרפואית
אחראית ארצית על הסיעוד – ברפואה כללית
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הנפש
אחראית ארצית על הסיעוד – בבריאות הציבור
אחראית ארצית על הסיעוד – בגריאטריה
אחות ראשית – קופ"ח הכללית
הרופא הראשי האגף לטיפול במפגר - משרד הרווחה
קרפ"ר – צ.ה.ל
רע"ן רפואה- מקרפ"ר
קרפ"ר – שרות בתי הסוהר
קרפ"ר – משטרת ישראל
מנכ"ל הסתדרות מדיצינית – "הדסה"

רכז הבריאות , אגף תקציבים – משרד האוצר
יו"ר ההסתדרות הרפואית בישראל
יו"ר ארגון רופאי המדינה
יו"ר המועצה המדעית – ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל
מנהלת המחלקה לניהול סיכונים - חברת ענבל

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל היא: www.health.gov.il

8 - 121/11637(מ)